

Jaarverslag 2016

NPV – ZORG VOOR HET LEVEN

Inhoud

Voorwoord	3
Vanuit de directie 2016	3
Directie	3
Ledenaantal	3
Financiën	3
Feiten en cijfers 2016	3
Nieuwe huisstijl	3
Heropening pand Kerkewijk 115	4
NPV-lezing 'Verbinden en loslaten'	4
Privacy	4
Lezingen en themabijeenkomsten	4
Digitalisering.....	5
Vanuit het bestuur	6
Samenstelling bestuur.....	6
Bestuursstructuur	6
Mutaties in het bestuur.....	6
Bestuursvergaderingen	6
Vertegenwoordiging.....	7
Opkomen voor het leven.....	8
Het maatschappelijk debat in 2016.....	8
Waardevol Leven	8
Week van het leven.....	8
NIPT	9
Heb jij je niet laten testen dan?	9
Brieven.....	9
Toerusten om zelf keuzes te maken.....	10
Top 5 onderwerpen NPV-Advieslijn	10
Toerustingsbijeenkomsten	10
De NPV-Levenswensverklaring.....	10
Digitale keuzehulp	11
Samen beslissen	11
Publiciteit voor de Advieslijnen.....	11
NPV-Thuishulp: groeiende vraag naar hulp	12
Vrijwillig Dichtbij.....	12
Prijs voor leukste project.....	12

Buddyzorg.....	12
Steun en advies voor kerken	13
Jongeren & de NPV.....	14
EO-Jongeredag	14
Film	14
Onderzoek jongeren & anticonceptie	14
Fondsenwerving en ledenbehoud.....	15
Telemarketing.....	15
Loyaliteit	15
Leads.....	15
Ledenvoordelen.....	15
Jaarrekening 2016	16
Resultaat en resultaatverdeling	16
Baten	16
Lasten	16
Jaarrekening en begroting.....	17
Balans per 31 december 2016.....	17
Staat van baten en lasten over 2016.....	18
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	19
Algemeen.....	19
Grondslag van de waardering	19
Grondslagen van de resultaatbepaling	20
Accountantsrapport	21
Begroting 2017	22

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de NPV. De NPV zet zich al 35 jaar in voor de bescherming van kwetsbaar mensenleven. Al deze jaren heeft de NPV inspiratie gehaald uit de Bijbel en het leven van Jezus Christus. Het motto 'Zorg voor het leven' geeft betekenis aan de omgang met en het omzien naar elkaar. In 2016 heeft de NPV een nieuw logo en een nieuwe huisstijl gekregen. Dat vindt u terug in dit jaarverslag. Wij wensen u veel leesplezier.

Vanuit de directie 2016

Directie

De directie van de NPV wordt gevormd door mevrouw drs. E.E. Wiegman-van Meppelen Scheppink.

Ledenaantal

Op 31 december 2016 had de NPV 56.332 leden, waarvan 679 Way of Life-leden. De NPV mag dus met recht zeggen dat zij namens meer dan 56.000 leden spreekt.

Financiën

De NPV heeft verslagjaar afgesloten met een overschot van € 119.110 (2015: overschot van € 58.414), waarbij de begroting sloot op € 11.300,00. Dit overschot bestaat uit een hogere baten van € 41.091 en lagere lasten van € 66.719 ten opzichte van de begroting 2016.

Feiten en cijfers 2016

	2016*	2015*
Aantal adviesvragen NPV-Advieslijnen	875	836
Aantal NPV-Levenswensverklaringen in omloop	7.174	6.915
Aantal vrijwilligers NPV-Consultatiepunt	16	19
Aantal vrijwilligers NPV-Thuishulp	6.000	5.700
Aantal NPV-Thuishulpgroepen	63	64
Aantal ondersteunde kerkelijke thuishulpgroepen	74	76
Aantal mensen dat met thuishulp wordt ondersteund	4.200	6.200
- waarvan mensen met een palliatieve hulpvraag	185	78
Aantal verleende uren thuishulp	129.000	121.000
- waarvan uren palliatieve thuishulp	9.000	3.000
Aantal bestuursleden plaatselijke afdelingen	454	501
Aantal lezingen/workshops/presentaties	150	142
Aantal keren NPV in de media	106	104
Aantal likes op Facebook	985	373
Aantal volgers op Twitter	1.539	1.329

* per 31 december

Nieuwe huisstijl

Vanaf de zomer van 2016 heeft de NPV een nieuw logo, fris en professioneel. De afkorting NPV staat in ronde, stevige letters – die zorg en zekerheid symboliseren – naast een hart, dat tegelijk de vorm heeft van twee beschermende armen. Samen met het cirkeltje erboven vormen ze een mens, want

bij de NPV draait het immers om het door God gegeven mensenleven. De combinatie van de kleuren rood en groen heeft een warme en betrouwbare, toegankelijke uitstraling.

Met de komst van de nieuwe huisstijl is ook de website www.npvzorg.nl volledig vernieuwd.

Heropening pand Kerkewijk 115

Na een grondige verbouwing is het gerenoveerde pand aan de Kerkewijk op 17 juni feestelijk in gebruik genomen. Bouwburodrie heeft in vier maanden tijd een stijlvolle eenheid weten te smeden tussen de imposante entree (met als trekpleisters de fraaie terrazzo vloer en het glas-in-lood in het lichtvenster) én het kantoorgedeelte. Die samenhang van de ruimten ontstond, aldus Peter Vooijs van genoemd bureau, door 'de indeling en het gebruik van de ruimten aan te passen en het kleurgebruik wat uitbundiger te laten aansluiten bij de centrale hal.' De officiële opening werd verricht door SGP-leider Kees van der Staaij – die zich in de politiek sterk maakt voor de bescherming van het leven – en zijn vrouw Marlies, al jaren vrijwilliger bij het NPV-Consultatiepunt. Vele genodigden lieten zich rondleiden door het nieuwe pand. Medewerkers van Ups&Downies uit Veenendaal zorgden voor de hapjes.

NPV-lezing 'Verbinden en loslaten'

Wat zijn de behoeften, wensen en prioriteiten bij de zorg rondom het levenseinde? Op die vragen ging prof. dr. Saskia Teunissen in tijdens de NPV-lezing op 24 mei in De Meern. Haar lezing was getiteld 'Verbinden en loslaten, goede zorg rondom het levenseinde'. Zij benadrukte het belang van goede palliatieve zorg en hospicezorg.

Volgens Teunissen, hoogleraar palliatieve zorg/hospicezorg, vereist palliatieve zorg, gericht op verlichting van het lijden, een 'meerdimensionaal bewustzijn, dat is aandacht geven aan lichamelijk, psychisch, sociaal en existentieel/spiritueel welbevinden.' Er is behoefte aan 'een andere manier van kijken en zien, van vragen en ervaren, van luisteren en horen.' Deze zorg vraagt om 'een vanzelfsprekende samenwerking tussen opgeleide vrijwilligers en betrokken professionals. Dan kan zorg rondom het levenseinde veilige zorg worden', aldus Teunissen, 'zorg waarin mensen zich gekend voelen in hun eigenheid.'

Onder haar gehoor bevonden zich behalve NPV-bestuurders ook meer dan 60 geïnteresseerde NPV-leden en overige relaties.

Privacy

Er is een privacyreglement opgesteld, waarbij het uitgangspunt is dat zo veel mogelijk mensen toegang hebben tot zo min mogelijk persoonsgegevens. Met andere woorden: minder personeelsleden krijgen toegang tot de gegevens in de ledenadministratie. Personeelsleden die toegang hebben tot de administratie, kunnen minder inzien; zij krijgen alleen toegang tot de informatie wanneer dat nodig is voor hun functie. De nieuwe website is voorzien van beveiligde formulieren zodat persoonsgegevens veilig kunnen worden ingevuld en verzonden. Dit om de privacy van de leden en relaties van de NPV zo veel mogelijk te waarborgen.

Lezingen en themabijeenkomsten

Het verzorgen van lezingen, spreekbeurten, themabijeenkomsten en gastlessen bleek in 2016 een goede manier om het gedachtegoed van de NPV te verspreiden. Niet alleen plaatselijke NPV-afdelingen vragen om spreekbeurten, maar ook kerken, vrouwenverenigingen en scholen. Medewerkers van het landelijk bureau van de NPV verzorgden samen ongeveer 150 lezingen over uiteenlopende thema's die raken aan de zorg voor het leven:

- orgaandonatie
- wat is medische ethiek?
- zwanger worden en omgaan met (on)vruchtbaarheid
- NPV-Levenswensverklaring
- beslissingen rondom behandelingen aan het einde van het leven
- omgaan met dementie
- ouderenmishandeling signaleren
- aandacht voor levensverhalen
- euthanasie en palliatieve zorg
- eenzaamheid
- seksualiteit
- voorspellende geneeskunde

Digitalisering

Veel tijd is gestoken in digitalisering van de informatievoorziening naar afdelingsbestuurders en leden. Het e-mailmarketingprogramma ClickDimensions is aangeschaft en in gebruik genomen zodat de NPV eenvoudig en met regelmaat nieuwsbrieven kan versturen en kleine enquêtes online kan afnemen. Voor leden heeft ClickDimensions het voordeel dat zij via subscriптиelijsten gemakkelijk kunnen aangeven welke digitale post (nieuwsbrief, peiling, acties, enz.) zij wel of niet willen ontvangen.

Vanuit het bestuur

Samenstelling bestuur

Het NPV-bestuur per 31 december 2016

Naam	Functie
Ing. J. van der Ham	Voorzitter
Ing. J.R. Luursema	Secretaris
K. Kasper MSc	Penningmeester
Mr. P.A.W. Bijleveld	lid
Mw. drs. J.F. Groenewoud-Roozmond	Lid
Drs. B. de Jong	Lid
A. Lock	Lid
J.J. van der Knijff	Lid

Bestuursstructuur

Het NPV-bestuur heeft tot taak het besturen van de vereniging. De directeur is belast met de dagelijkse leiding van de vereniging. Hun taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een bestuurs- en directiereglement. Het bestuur legt verantwoording af aan de algemene ledenvergadering. Het bestuur houdt toezicht op het beleid van de directeur en op de algemene gang van zaken binnen de NPV.

De leden van het NPV-bestuur ontvangen geen bezoldiging van de NPV. Zij kunnen wel aanspraak maken op een onkostenvergoeding.

Op 24 mei 2016 werd in De Meern de jaarlijkse algemene ledenvergadering gehouden. Tientallen plaatselijke NPV-afdelingen waren hierbij vertegenwoordigd.

Mutaties in het bestuur

De heer Kasper maakt sinds mei 2016 deel uit van het bestuur. Hij werd tot bestuurslid benoemd op de Algemene Ledenvergadering van 24 mei 2016. Op dezelfde vergadering werden de bestuursleden Groenewoud en Van der Knijff herkozen voor een volgende bestuurstermijn van 3 jaar. In september droeg de heer Bijleveld de functie van penningmeester over aan de heer Kasper.

Bestuursvergaderingen

In het verslagjaar kwam het bestuur viermaal in een reguliere bestuursvergadering bijeen. Op de bestuursvergaderingen kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde:

- Goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2015
- Accountantsverslag naar aanleiding van de accountantscontrole 2015
- Managementrapportages per kwartaal
- Agenda Algemene Ledenvergadering 24 mei 2016
- Jaarplan en begroting 2017

Het bestuur liet zich tijdens de vergaderingen ook uitgebreid bijpraten over een aantal actuele onderwerpen. In februari gaf Freek van Holten, manager NPV-Thuishulp, een toelichting op het project Buddyzorg. Verenigingsadviseur Eline Borgdorff-de Groot hield een presentatie over fondsen- en ledenwerving. In de decembervergadering gaf Esther Schinkelshoek-van Beem,

communicatieadviseur, een kijkje achter de schermen van de vernieuwde website en het (toegenomen) gebruik ervan.

Via de periodieke rapportage van de directeur werd het bestuur geïnformeerd over de realisatie van de in het jaarplan 2016 opgenomen projecten en doelstellingen.

Vertegenwoordiging

Het NPV-bestuur is vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting Huisvesting NPV, de Raad van Toezicht van het Christelijk-Sociaal Congres en op de algemene ledenvergadering van de Patiëntenfederatie Nederland (voorheen NPCF), de koepelorganisatie voor patiëntenverenigingen. Per 31 december 2016 is het lidmaatschap van het Christelijk-Sociaal Congres beëindigd en daarmee ook vertegenwoordiging in de Raad van Toezicht.

Opkomen voor het leven

De NPV ziet voor zichzelf een belangrijke rol in het maatschappelijk debat over medisch-ethische thema's. Twitter, Facebook, mediaoptredens, petitie's, opinieartikelen, brieven en statements zijn middelen die de NPV hierbij inzet. Opinievorming en beleidsbeïnvloeding is de taak van de afdeling Beleidsbeïnvloeding. De medewerkers van deze afdeling signaleren en volgen ontwikkelingen op medisch-ethisch gebied en reageren daarop met kortdurende acties of langer lopende projecten. Ook richt de afdeling zich op visievorming en een geregelde peiling van de mening van leden en niet-leden. Belangrijk is om voortdurend in dialoog te blijven met (deskundigen uit) de achterban en te investeren in het relatienetwerk van de NPV.

Het maatschappelijk debat in 2016

Binnen het maatschappelijk debat kreeg de discussie over euthanasie en voltooid leven een nieuwe impuls. Een adviescommissie onder voorzitterschap van D66-senator prof. dr. P. Schnabel concludeerde in het rapport over Voltooid Leven – onverwacht – dat ruimere juridische mogelijkheden voor hulp bij zelfdoding onnodig en onwenselijk zijn. De kabinetsbrief (oktober 2016) met het voorstel om een wettelijke route wél mogelijk te maken, staat haaks op dit advies. Ook abortus staat weer nadrukkelijk op de agenda. In 2016 onderzocht TNS NIPO de opvattingen hieromtrent. Mede naar aanleiding van deze uitkomsten heeft minister Schippers toegezegd de Wet afbreking zwangerschap te evalueren. Positieve advisering door de Gezondheidsraad over het breder toelaten van NIPT is de meest recente ontwikkeling in prenataal onderzoek. Ook bredere genetische ontwikkelingen, samengevat onder de noemer voorspellende geneeskunde, vragen veel van artsen en patiënten. De toegang tot health checks blijft een punt van (overheids)discussie waar de NPV zich ook in mengt.

Waardevol Leven

Binnen het platform Zorg voor Leven, waarin behalve de NPV ook ChristenUnie, de SGP, de RMU, de VBOK en Pro Vita participeren, is als reactie op het rapport 'Voltooid leven' van de commissie-Schnabel in februari het manifest 'Waardevol Leven' uitgegeven.

Het rapport was tevens de aanleiding een symposium te organiseren onder de titel 'Waardevol tot het einde. Voltooid leven in perspectief'. Het symposium, dat werd bezocht door ruim 150 deelnemers, vond plaats op vrijdag 25 november in de Sint-Joriskerk in Amersfoort onder leiding van Gerbert van Loenen. Medewerking verleenden Martin Buijsen (hoogleraar recht & gezondheidszorg), Margriet Sprong (geestelijk verzorger), Manon Vanderkaa (directeur KBO-PCOB), Maarten Verkerk (filosoof en lid van de commissie-Schnabel) en Els van Wijngaarden (gepromoveerd op onderzoek naar voltooid leven). De NPV vervulde een voortrekkersrol in de organisatie van dit symposium.

Week van het leven

Voor de week van het leven realiseerde de NPV een filmpje en een statement. In het anderhalve minuut durende filmpje 'Abortus. Wat weet jij ervan?' wordt mensen via straatinterviews gevraagd naar hun kennis van de huidige abortuspraktijk. Dat dit mag tot 24 weken op compleet ontwikkelde foetussen en dat 1 op de 7 zwangerschappen eindigt in een abortus, zorgt unaniem voor verbazing bij de deelnemers. Het filmpje is tienduizenden keren gedeeld en leidde tot veel reacties en discussie op sociale media (vooral Facebook). Het statement bestaat uit 10 feiten over abortus, is verspreid via sociale media en in de vorm van een ingezonden brief geplaatst in (de digitale versie van) Katholiek Nieuwsblad.

Bekijk het filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=dfg3op3-8CI>

NIPT

Op 6 juli 2016 adviseerde de Gezondheidsraad de minister van VWS een vergunning te verlenen voor proefinvoering van de Niet-Invasieve Prenatale Test (NIPT). Deze wordt aangeboden aan alle zwangere vrouwen die willen weten of hun kindje het syndroom van Down heeft of twee andere ernstige, maar minder vaak voorkomende chromosoomafwijkingen. Als belangrijk doel voor screening wordt het bieden van 'reproductieve keuzemogelijkheden' genoemd. Ofwel: de vrouw (en eventueel haar partner) krijgen een keuze voorgelegd tussen het afbreken of uitdragen van de zwangerschap. De NPV heeft grote bezwaren tegen deze verbreding. Dit vanwege de nevenbevindingen, de grote invloed van counseling, het belang van een solidaire samenleving ook voor mensen met een beperking en het ontbreken van ethische reflectie op de betekenis van het invoeren van DNA-technieken op de menselijke (bescherm)waardigheid. We hebben dit geuit in een brief aan de vaste Kamercommissie van VWS en in diverse opinië artikelen en overige mediareacties.

Heb jij je niet laten testen dan?

In een tijd waarin steeds meer prenataal onderzoek gedaan wordt, lijkt het krijgen van een kind met een handicap bijna een keuze. Steun aan ouders met een gehandicapt kind kan op die manier minder vanzelfsprekend worden. Maar niemand kiest voor een handicap of aandoening. Op de meeste aandoeningen wordt niet getest. Als ouders – verwacht of onverwacht – een kind met een aandoening krijgen, volgt vaak een moeilijke periode waarin zij juist steun en begrip nodig hebben. Dat begrip is wel eens ver te zoeken; soms krijgen ze zelfs reacties als 'Heb je je wel laten onderzoeken?' Samen met het Erfocentrum en met financiële ondersteuning van Stichting Voorzorg Utrecht heeft de NPV een korte film gelanceerd om duidelijk te maken wat de impact is van negatieve reacties op ouders en hun kinderen. Zij verdienen respect en steun in plaats van veroordeling.

Bekijk het filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=UurTdV7tMNA>

Brieven

De NPV reageerde ook in 2016 met inspraak en diverse brieven richting de vaste Kamercommissie van VWS. Op 22 januari vond het rondetafelgesprek 'Euthanasie bij minderjarigen' plaats, waarbij ook de NPV haar inbreng leverde. In een brief voor het Algemeen Overleg over medische ethiek (februari), gingen we in op onder meer vruchtbaarheidstechnieken en embryoselectie. Samen met het Prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut stuurde de NPV, ter voorbereiding op het AO Preventiebeleid, een brief over health checks. Voor het AO over zwangerschap en geboorte in juni vroegen we aandacht voor onder andere prenatale kinderbescherming en de rol van de overheid. In augustus richtte de NPV zich tot de vaste Kamercommissie voor VWS over de evaluatie van de Wet afbreking zwangerschap (Waz). Begin september stuurden we, opnieuw samen met het Lindeboominstituut, een brief voor het schriftelijk overleg 'nader standpunt health checks'. Ten behoeve van een Algemeen Overleg Preventiebeleid op 14 december stuurden we ook een brief over health checks. In aanloop naar het schriftelijk debat in december over de evaluatie van de Wet afbreking zwangerschap (Waz) dienden we schriftelijk onderzoekssuggesties in.

Toerusten om zelf keuzes te maken

De NPV vindt het belangrijk dat mensen zelf keuzes kunnen maken als zij voor moeilijke medisch-ethische beslissingen staan. Daarvoor moeten zij dan wel over de juiste informatie en kennis beschikken. De afdeling Advies & Toerusting, helpt hierbij: persoonlijk, betrokken en deskundig.

De medewerkers van de afdeling Avies & Toerusting bieden verschillende vormen van individueel advies. Via de NPV-Advieslijnen worden telefonische vragen beantwoord. Ambulante advisering ('hulp op locatie') is ook mogelijk. Ten slotte organiseert Advies & Toerusting informatieve bijeenkomsten.

Top 5 onderwerpen NPV-Advieslijn

De NPV-Advieslijnen kregen in 2016 in totaal 875 vragen binnen. Dat is een kleine stijging ten opzichte van 2015. De top vijf wat betreft de onderwerpen waar vragen of reacties over kwamen in 2016, ziet er als volgt uit

- Levenswensverklaring
- Reanimatie
- Staken dan wel voortzetten van de behandeling
- Palliatieve zorg
- Orgaandonatie

Voor de medewerkers van de NPV-Advieslijnen is deskundigheidsbevordering en op de hoogte blijven van de actuele medische stand van zaken onontbeerlijk. Daarom kregen de medewerkers van het NPV-Consultatiepunt in 2016 bijscholing over het onderwerp 'coma en blijvend bewustzijnsverlies'.

Toerustingsbijeenkomsten

Zo'n 1.000 mensen zijn in 2016 bereikt met lezingen en – mede dankzij een subsidie – eigen interactieve toerustingsbijeenkomsten. De toerustingsbijeenkomst 'zwanger worden en omgaan met (on)vruchtbaarheid' werd in 2016 3 keer gehouden samen met andere (christelijke) organisaties. Tijdens de bijeenkomst, die ongeveer 3 uur duurt, worden de deelnemers volledig geïnformeerd over mogelijkheden om de eigen vruchtbaarheid te herkennen, te stimuleren en keuzes te maken uit het grote aanbod van hulp bij zwanger worden.

De bijeenkomst 'tijdig nadenken over het levenseinde' werd 5 keer gehouden. Het programma begint altijd met een algemene inleiding. Daarna kunnen de deelnemers kiezen uit verschillende workshops. Deze workshops hebben allen tot doel om het gesprek over en het maken van keuzes met betrekking tot het eigen levenseinde op gang te brengen. De evaluaties zijn heel positief.

De NPV-Levenswensverklaring

in 2016 hebben 369 mensen een NPV-Levenswensverklaring aangevraagd; met name aan het eind van het jaar groeide het aantal aanvragen explosief. De totale stand aan het eind van 2016 kwam op 7174.

Er is een digitale peiling gehouden naar kennis, opvattingen en ervaringen rondom de NPV-Levenswensverklaring. De uitkomsten van dit onderzoek zullen worden gebruikt om de bekendheid te vergroten en de informatievoorziening en het uitgifteproces te verbeteren.

In het decembernummer van het ledenblad ZORG een flyer over de LWV meegestuurd. SGP-leider Kees van der Staaij verleende medewerking aan een publiciteitscampagne en riep het publiek onder

meer via Facebook op om zijn voorbeeld te volgen en wensen vast te leggen in een Levenswensverklaring.

Digitale keuzehulp

Laten we wel of geen 20 wekenecho maken? Het antwoord op die vraag is nog niet zo makkelijk, zo had het 'Meldpunt 20 wekenecho' in 2015 al uitgewezen. Een digitale keuzehulp met kennistestjes, opdrachten, filmpjes en ervaringsverhalen, helpt stellen bij het maken van hun eigen afweging. Na het doorlopen ervan heb je als gebruiker inzicht in de overwegingen die de doorslag kunnen geven bij de keuze die je maakt. De keuzehulp is bedoeld als voorbereiding op het gesprek over de 20 wekenecho met de huisarts, verloskundige of gynaecoloog. In 2016 is het voorwerk gedaan voor het ontwikkelen van deze digitale keuzehulp, met het doel dat deze begin 2017 klaar is voor gebruik. Behalve voor de 20 wekenecho zijn ook keuzehulpen in voorbereiding over anticonceptie en vragen rondom het levenseinde.

Samen beslissen

Met behulp van subsidie uit het project 'PG - werkt samen zijn drie animatiefilmpjes ontwikkeld die de kijker op een eigentijdse manier aanzetten tot nadenken over levensvragen en helpen bij het tijdig maken van keuzes. Er is een filmpje over de 20 wekenecho, over wel/niet reanimeren en over nadenken over het levenseinde. De filmpjes zijn te kijken via de volgende linkjes:

- 20 wekenecho: <https://www.youtube.com/watch?v=y5dpUBW68Sc>
- Reanimeren: https://www.youtube.com/watch?v=f0Bt1cbxR_0
- Levenseinde: https://www.youtube.com/watch?v=Wb6sq_vtk5g

Publiciteit voor de Advieslijnen

Mensen die vragen hebben over medisch-ethische kwesties weten de NPV-Advieslijnen nog niet altijd op het juiste moment te vinden. Om de Advieslijnen meer bekendheid te geven heeft de NPV in het laatste kwartaal van 2016 banners geplaatst op de website van het Reformatorisch Dagblad. Deze vorm van publiciteit heeft bezoekers van genoemde website geleid naar de vernieuwde informatie over anticonceptie. Ook is er in 2016 samengewerkt met de magazines Elisabeth en Jente om door redactionele tekst en een bijpassende advertentie de NPV-Advieslijn onder de aandacht te brengen.

NPV-Thuishulp: groeiende vraag naar hulp

Er is veel vraag naar thuishulp van de NPV. Al jaren stijgt het aantal uren hulp dat vrijwilligers van de NPV bieden. In 2016 werd 129.000 uur hulp en ondersteuning gegeven aan 4200 hulpvragers. De thuishulp die de NPV biedt, is aanvullend op de al aanwezig professionele hulp. Vrijwilligers kunnen oppassen, boodschappen doen, koken, wassen en strijken, maar ook de mantelzorger ondersteunen.

De medewerkers NPV-Thuishulp van het landelijk bureau ondersteunen plaatselijke vrijwilligersgroepen bij het bieden van hulp. Dat doet de NPV-Thuishulp door het verzorgen van cursussen en lezingen voor coördinatoren en vrijwilligers over onderwerpen die passen bij ouderenzorg, mantelzorg en dementie. Daarnaast door administratie randvoorwaarden te scheppen voor de organisatie van thuishulp en de coördinatie van vrijwilligers. Tenslotte adviseert en ondersteunt NPV-Thuishulp bij het opbouwen van lokale samenwerking. De ondersteuning die de NPV biedt is erop gericht dat thuishulpgroepen zelfstandig en deskundig kunnen functioneren.

Vrijwillig Dichtbij

Met het project 'Vrijwillig Dichtbij' heeft NPV-Thuishulp een flinke impuls gekregen. In 2015 is de NPV gestart met de voorbereidingen van dit driejarenplan, waarmee wordt aangehaakt bij een initiatief van het ministerie van VWS. Zoals bekend wordt een groot deel van de professionele zorg ook lokaal georganiseerd en aangeboden, reden te meer om de plaatselijke NPV-Thuishulpafdelingen en de kerkelijke thuishulpgroepen te versterken en ook beter samen te werken met andere organisaties op het terrein van zorg en vrijwilligerswerk. Tijdens een goed bezochte bijeenkomst presenteerden 14 afdelingen hun projecten om de NPV-Thuishulp in hun woonplaats beter te positioneren. Vrijwillig Dichtbij brengt een beweging op gang, waarbij andere afdelingen de voorbeelden van de eerste 14 navolgen.

Bekijk het filmpje over 'Vrijwillig Dichtbij': <https://www.youtube.com/watch?v=sS0tncMiltw>

Prijs voor leukste project

Met een project dat gastlessen op alle basisscholen behelst, heeft NPV-Thuishulp Genemuiden de 1e prijs gewonnen in het kader van 'Vrijwillig Dichtbij'. De lessen worden structureel (dus niet eenmalig) aangeboden aan groep 8-leerlingen van alle basisscholen. De kinderen gaan, gewapend met een plantje, met z'n tweeën naar ouderen of andere mensen die wel een bezoekje kunnen gebruiken, en herhalen dat na twee weken. Soms komt er zelfs een blijvend contact uit voort. Een eenvoudige manier om jongeren te wennen aan de gedachte: dit doe je dus gewoon. Een kansrijk, inspirerend en makkelijk te kopiëren project, dat om die reden dan ook in de prijzen viel.

Buddyzorg

Buddyzorg is een nieuwe vorm van hulp, waarbij een vrijwilliger wordt gekoppeld aan iemand die ongeneeslijk ziek is. Het contact wordt echter niet pas in de laatste levensfase gelegd, dat bleek in een aantal gevallen te smal. Zo ontdekten de vrijwilligers terminale zorg van de afdeling Zeist dat er regelmatig een hulpvraag kwam voor situaties waarin de cliënt nog niet terminaal was. Door de vrijwilliger eerder in te zetten kan meer tijd en aandacht worden gegeven aan sociale en spirituele hulp. De nadruk ligt niet op ziekte, maar juist op dingen waar de cliënt in zijn of haar gezonde dagen energie van kreeg. Er waren voor de pilot in Zeist 5 hulpvragen voor buddyzorg geraamd, maar er zijn uiteindelijk 7 aanvragen binnengekomen en behandeld. Met het oog op dit project zijn vrijwilligers geschoold, en is er een handboek ontwikkeld.

Steun en advies voor kerken

NPV-Thuishulp heeft niet alleen eigen hulpprojecten. NPV-Thuishulp ondersteunt ook 74 kerkelijke thuishulpprojecten. Want steeds meer kerken ontvangen hulpvragen van gemeenteleden. Dit kunnen eenvoudige verzoeken zijn, zoals hulp bij de boodschappen of vervoer naar een ziekenhuis. De vragen kunnen ook complexer zijn, bijvoorbeeld hulp aan een sterfbed. Kerken die deze thuishulp willen gaan bieden, maar vragen hebben over bijvoorbeeld de organisatie, kunnen ondersteuning krijgen van de NPV. Door een samenwerking met het Diaconie Magazine, kon de NPV haar aanbod voor kerken bekendheid geven.

Jongeren & de NPV

De bekendheid van de jongerenafdeling Way of Life groeit langzaam. Steeds vaker wordt Way of Life gevraagd een bijdrage te leveren op scholen of in kerken. Door deze lezingen en workshops wist Way of Life ongeveer 1.100 jongeren te bereiken met het gedachtegoed van de NPV.

De bijna 700 leden van Way of Life ontvingen twee keer het digitale Way of Life-Magazine. Een editie had als thema eenzaamheid, de andere stond in het teken van seksualiteit. Way of Life is actief op Facebook en heeft een eigen website.

EO-Jongerendag

Op 4 juni 2016 stond Way of Life op de EO-Jongerendag. In de Way of Life-stand stond de actie 'Laat je wens hier in vervulling gaan' centraal. Jongeren konden bij de stand van Way of Life een wens inleveren voor een vriend, vriendin of familielid die wel een steuntje in de rug kon gebruiken. De actie werd gewonnen door Annelies. Haar vriendin Charlotte wenste voor haar een leuk dagje uit naar de Efteling. Volgens Charlotte had haar vriendin Annelies – bij wie in 2012 een hersentumor werd ontdekt – wel een leuke dag verdiend!

Met de jongeren die de stand bezochten werden ook korte gesprekjes gevoerd over 'het van betekenis zijn voor een ander' en over het levenseinde.

Film

Naar aanleiding van het onderzoek naar seksualiteit ontwikkelde Way of Life een jongerenfilmpje over dit thema. Centraal stonden de vragen: Hoe belangrijk is seksualiteit voor jou? Welke keuzes maak jij? Dit filmpje wordt regelmatig gebruikt bij workshops en lezingen over het thema seksualiteit. Bekijk het filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=V2y6aOPEOLM>

Onderzoek jongeren & anticonceptie

In het afgelopen jaar hebben we onder Way of Lifeleden onderzoek gedaan naar kennis, opvattingen en ervaringen rond anticonceptie. Anticonceptie blijkt breed geaccepteerd onder christenen en 73% van de achterban maakt er gebruik van. Er is echter wel verschil tussen de opvattingen van de respondenten over wanneer je anticonceptie mag gebruiken en de reden waarom zij zelf anticonceptie gebruiken. Als het gaat om de opvattingen wordt anticonceptiegebruik op grond van medische (86%) of psychische redenen (79%) breed geaccepteerd. De meest voorkomende redenen waarom mensen echter gebruikmaken van anticonceptie is om niet te snel na een zwangerschap opnieuw zwanger te worden (44%) of om nog niet zwanger te worden (33%).

Anticonceptie is steeds meer bespreekbaar tussen partners onderling. Maar het is nog niet vanzelfsprekend dat jongeren hierover voorlichting ontvangen van hun ouders. Een aanzienlijk deel (39%) van de respondenten geeft aan de keuze om al dan niet gebruik te maken van anticonceptie een lastige te vinden.

Omdat er behoefte is aan voorlichtingsmateriaal vanuit christelijk perspectief, gaat de NPV zich de komende periode bezighouden met het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal bij vragen rondom gezinsvorming en anticonceptie.

Fondsenwerving en ledenbehoud

Telemarketing

Per 1 januari 2019 verdwijnt de acceptgiro. Om derving van inkomsten te voorkomen en de NPV meer stabiliteit op het gebied van inkomsten te geven, heeft de NPV in 2016 telefonisch contact opgenomen met leden die naast hun contributie nog geen gift gaven. Ze kregen de vraag voorgelegd of zij de NPV met een structurele gift wilden steunen. Deze actie heeft de NPV een verhoging van structurele inkomsten opgeleverd van: € 21.453 euro per jaar.

Loyaliteit

De NPV waardeert de betrokkenheid van haar leden en donateurs zeer en vindt het belangrijk dat zij zich klantvriendelijk behandeld voelen. Om dat te meten heeft de NPV eind 2015 onder haar leden een loyaliteitsonderzoek laten doen. De uitkomst van dit onderzoek is gebruikt om in 2016 de service richting leden en donateurs nog verder te verbeteren. Dit is onder meer tot uiting gekomen in een verbeterde communicatie en verantwoording bij giftverzoeken, uitbreiding van het pakket ledenvoordelen, het bedankbeleid voor (grote) giften en de toerusting en training van personeelsleden om (nog) klantvriendelijker te communiceren met zowel bestaande als potentiële nieuwe leden.

Leads

In 2016 is de NPV begonnen om behalve leden ook zogenaamde leads te werven. Het gaat hier om mensen die nog geen lid zijn maar wel aangeven interesse te hebben in het werk van de NPV en hierover digitaal, per post of telefonisch geïnformeerd willen worden. Deze leads worden gedurende een bepaalde tijd van de gewenste informatie voorzien en maken zo geleidelijk kennis met de organisatie. Het uiteindelijke doel is dat ze als lid of donateur voor de NPV worden gewonnen. Een nieuwe vorm van werven die past bij de huidige tijd en aansluit bij de wijze waarop mensen benaderd willen worden.

Ledenvoordelen

Uit waardering voor de steun van alle leden die zich met de NPV betrokken weten bij de zorg voor het leven én om de band met de leden te versterken is in 2016 het pakket ledenvoordelen uitgebreid. De aanbiedingen variëren van korting bij bepaalde horecagelegenheden waar mensen met een beperking in dienst zijn, tot een gereduceerd tarief voor CORPUS ('Reis door de mens'). Op dit spoor wil de NPV graag doorgaan.

Jaarrekening 2016

Resultaat en resultaatverdeling

Het verslagjaar werd afgesloten met een overschot van € 119.275 (2015: overschot van € 58.414), waarbij de begroting sloot op € 11.300,00. Dit overschot bestaat uit een hogere baten van € 40.912 en een lagere lasten van € 67.063 ten opzichte van de begroting 2016.

Het behaalde resultaat geeft aanleiding om de Continuïteitsreserve met € 50.000 te verhogen tot € 550.000. Door het wegvallen van de bestemmingsreserve voor uitbreiding CRM ad € 21.802, is er een bedrag van € 101.949 toegevoegd aan de overige reserves.

Baten

Omdat een ledenwerfactie is omgezet naar een campagne om meer structurele giften van leden te ontvangen, blijven de totale ontvangsten uit Contributies achter bij de begroting. Daarentegen zijn de inkomsten uit giften gestegen.

Van de giftenacties bij het blad *ZORG*, heeft alleen de actie bij de editie in september minder opgebracht dan was begroot.

De periodieke giften uit de acties van voorgaande jaren daalt door natuurlijk verloop. Daarom is het belangrijk deze aan te vullen met nieuwe giften.

De verschillen bij de begroting van de subsidiebaten zijn minimaal. De subsidie van de Patiëntenfederatie Nederland betrof een subsidie voor twee jaar wat niet was onderkend bij het maken van de begroting.

De verkoop van het boek *Wat is goed* gaat voorspoedig, maar blijft iets achter op de begroting. De overige verkoop van artikelen is helemaal stilgevallen. We bieden de afdelingen geen verkoopartikelen meer aan.

De aanvragen voor de NPV-Levenswensverklaring zijn daarentegen gestegen. De campagnes rondom deze verklaring zijn duidelijk effectief.

De baten voor lezingen zijn lager dan begroot. Bij lezingen wordt nu een gift gevraagd welke wordt verantwoord bij de Giften en baten uit fondsenwerving. De ontvangen vergoedingen voor reiskosten worden verantwoord bij de Overige baten.

Bij de Overige baten is er wederom sprake van meer ontvangen legaten.

Lasten

Besteed aan doelstelling

Er is € 431.414 besteed aan de doelstelling, dit is 84,7% van de begroting van € 509.300. Een aantal bedragen waren gereserveerd voor projecten in het land, maar de NPV-afdelingen hebben hiervan geen gebruik gemaakt mede door sponsoring binnen de eigen afdeling. De verrekening van niet gebruikte retributiegelden van € 22.400 geeft ook een vertekening van het beeld.

Overige uitgaven

Er was bij de Algemene kosten, een bedrag van bijna € 25.000 begroot voor onvoorziene lasten, dat was opgenomen vanwege de renovatie en verhuizing. Hiervan is maar € 2.600 besteed.

Jaarrekening en begroting

Balans per 31 december 2016

	<u>31 december 2016</u>	<u>31 december 2015</u>
	€	€
ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>	95.365	109.728
<i>Vorraden</i>	29.420	19.995
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	74.023	68.735
<i>Liquide middelen</i>	<u>940.369</u>	<u>869.704</u>
	1.043.812	958.434
	<hr/>	<hr/>
Totaal activa	<u><u>1.139.177</u></u>	<u><u>1.068.162</u></u>
PASSIVA		
<i>Reserves</i>		
- Continuïteitsreserve	550.000	500.000
- Bestemmingsreserves	124.785	151.525
- Overige reserves	<u>160.633</u>	<u>58.683</u>
	835.418	710.208
<i>Fondsen</i>		
- Fonds Advieslijn	17.321	23.256
<i>Voorzieningen</i>		
- Voorziening pensioenbijdragen	32.770	29.749
<i>Kortlopende schulden</i>	253.668	304.949
	<hr/>	<hr/>
Totaal passiva	<u><u>1.139.177</u></u>	<u><u>1.068.162</u></u>

Staat van baten en lasten over 2016

	Resultaat 2016	Begroting 2016	Resultaat 2015
	€	€	€
BATEN			
Contributies	941.484	953.000	959.014
Giften en baten fondsenwerving	641.328	595.500	649.417
Sponsorbijdragen	10.000	10.000	10.000
Subsidiebaten	229.287	232.300	59.579
Baten levering van producten en diensten	39.794	38.400	41.030
Overige baten	88.358	75.400	97.664
Financiële baten	4.261	9.000	9.418
Som der baten	1.954.512	1.913.600	1.826.122
LASTEN			
<i>Besteed aan doelstelling</i>			
Communicatie en voorlichting	157.780	154.500	150.386
Beleidsbeïnvloeding	74.289	89.200	12.481
Advies en toerusting	40.002	44.900	37.069
Thuishulp	68.985	77.900	49.153
Way of Life	22.652	23.500	19.081
Verenigingszaken	67.706	119.300	102.572
Kosten fondsenwerving	136.084	135.900	128.253
Inkoopwaarde levering producten en diensten	7.483	9.900	7.537
Verstrekke subsidies	7.500	7.500	7.500
Afschrijvingskosten	45.084	49.830	43.192
Personeelskosten	1.026.351	968.680	1.020.370
Huisvestingskosten	68.227	69.900	69.912
Kantoorkosten	38.545	46.400	47.947
Automatiseringskosten	42.022	48.000	46.354
Algemene kosten	32.527	56.890	25.901
Som der lasten	1.835.237	1.902.300	1.767.708
Resultaat	119.275	11.300	58.414
Resultaatbestemming boekjaar:			
Toevoeging/onttrekking aan:			
- continuïteitsreserve	50.000		-
- overige reserves	101.950		35.400
- bestemmingsreserve financiering activa	-4.938		24.409
- bestemmingsreserve uitbreiding CRM fase 2	- 21.802		-
- bestemmingsreserve NPV-Thuishulp	-		-8.136
- fonds Digitale hulpmiddelen NPV Thuishulp	-		-12.400
- fonds Advieslijn (inkomsten)	1.492		28.136
- fonds Advieslijn (uitgaven)	-7.427		-8.995
	119.275		58.414

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Gelieerde verenigingen en stichtingen

De NPV (Nederlandse Patiëntenvereniging) is een landelijk opererende organisatie, gevestigd te Veenendaal. Zij werkt nauw samen met zelfstandige NPV-verenigingen op plaatselijk en regionaal niveau, die slechts kunnen worden opgericht met goedkeuring van "de landelijke vereniging". Daarnaast heeft de NPV een zusterstichting, te weten de Stichting Huisvesting NPV te Veenendaal, waarvan het bestuur wordt gevormd door het dagelijks bestuur van de "landelijke" vereniging en enkele onafhankelijke leden.

Verslaggevende eenheid

De jaarrekening is in 2016 overeenkomstig de Richtlijn Jaarverslaggeving, organisaties zonder winststreven (RJ640) opgesteld. Het verslag over 2016 betreft uitsluitend de NPV en er heeft geen consolidatie plaatsgevonden van de gelieerde verenigingen en stichtingen.

Grondslag van de waardering

Activa en passiva worden opgenomen voor de nominale waarde, tenzij in deze toelichting anders wordt vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de jaarlijkse lineaire afschrijvingen. Deze afschrijvingen zijn bepaald op basis van de geschatte economische levensduur.

De afschrijvingspercentages per jaar bedragen als volgt:

- kantoormeubilair 10 % van de aanschafwaarde per jaar;
- (computer)apparatuur en presentatiemateriaal 20 of 25 % van de aanschafwaarde per jaar;
- ICT investeringen in 2014 en 2015 33,3% van de aanschafwaarde per jaar.

Vorraden

Deze zijn gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde, onder aftrek van een bedrag voor incurant, voor zover daar aanleiding toe bestaat.

Kortlopende vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid, welke op basis van individuele beoordeling is vastgesteld.

De onder de kortlopende vorderingen opgenomen nog te ontvangen projectsubsidies betreffen de per balansdatum nog niet afgeronde projecten. Deze vorderingen worden gewaardeerd op het saldo van de toegezegde subsidiebedragen, indien en voor zover van toepassing, onder aftrek van de aan de subsidiabele projecten bestede kosten. Eerst nadat de projecten zijn afgerond kan de rechtmatigheid van de ontvangen subsidies worden beoordeeld. Eventuele subsidie inhoudingen zullen ten laste van het exploitatiesaldo worden gebracht in het jaar van afwikkeling.

Voorzieningen

De voorziening pensioenbijdragen is actuariel berekend met een rekenrente van 4%. Betaalde bedragen inzake de verplichting, worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Grondslagen van de resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben, met dien verstande dat de ontvangen bedragen voor projectsubsidies slechts als baten worden verantwoord voor zover hiervoor een gelijk bedrag aan kosten is verantwoord.

Contributies en giften worden opgenomen als baten in het jaar van ontvangst.

Alle lasten in de jaarrekening zijn tegen historische kostprijs opgenomen.

De opbrengsten uit hoofde van nalatenschappen zijn verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgelegd.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de Nederlandse Patiënten Vereniging

Bijgesloten samengevatte jaarrekening bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2016 en de samengevatte staat van baten en lasten zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van de Nederlandse Patiënten Vereniging per 31 december 2016. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 20 maart 2017.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van de Nederlandse Patiënten Vereniging.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2016 van de Nederlandse Patiënten Vereniging.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel betreffende het samengevatte financieel overzicht

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van de Nederlandse Patiënten Vereniging per 31 december 2016 en in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2016 van de Nederlandse Patiënten Vereniging.

Doorn, 7 april 2017

Van Ree Accountants

w.g.

drs. A.H.J. Kraaij
Registeraccountant

Silhopark 2-4
3941 PP Doorn
Postbus 294
3940 AG Doorn

T (0343) 41 59 40
F (0343) 41 44 78
doorn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09058872

Begroting 2017

	Begroting 2017	Resultaat 2016	Begroting 2016
	€	€	€
BATEN			
Contributies	887.000	941.484	953.000
Giften en baten fondsenwerving	624.600	641.328	595.500
Sponsorbijdragen	10.000	10.000	10.000
Subsidiebaten	191.950	229.287	232.300
Baten levering van producten en diensten	60.450	39.794	38.400
Overige baten	57.450	88.358	75.400
Financiële baten	5.000	4.261	9.000
Som der baten	<u>1.836.450</u>	<u>1.954.512</u>	<u>1.913.600</u>
LASTEN			
<i>Bested aan doelstelling</i>			
Communicatie en voorlichting	125.500	157.780	154.500
Beleidsbeïnvloeding	32.950	74.289	89.200
Advies en toerusting	28.450	40.002	44.900
Thuishulp	69.800	68.985	77.900
Verenigingszaken	6.750	67.706	119.300
Way of Life	108.000	22.652	23.500
Kosten fondsenwerving	146.550	136.084	135.900
Inkoopwaarde levering producten en diensten	6.200	7.483	9.900
Verstrekke subsidies	7.500	7.500	7.500
Afschrijvingskosten	36.700	45.084	49.830
Personeelskosten	1.104.500	1.026.351	968.680
Huisvestingskosten	84.300	68.227	69.900
Kantoorkosten	43.150	38.545	46.400
Automatiseringskosten	54.500	42.022	48.000
Algemene kosten	28.600	32.527	56.890
Som der lasten	<u>1.883.450</u>	<u>1.835.237</u>	<u>1.902.300</u>
Resultaat	<u>-47.000</u>	<u>119.275</u>	<u>11.300</u>